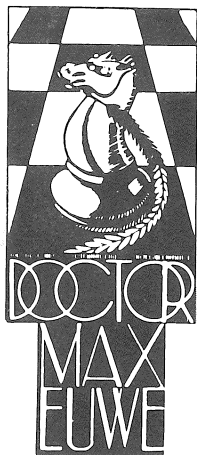

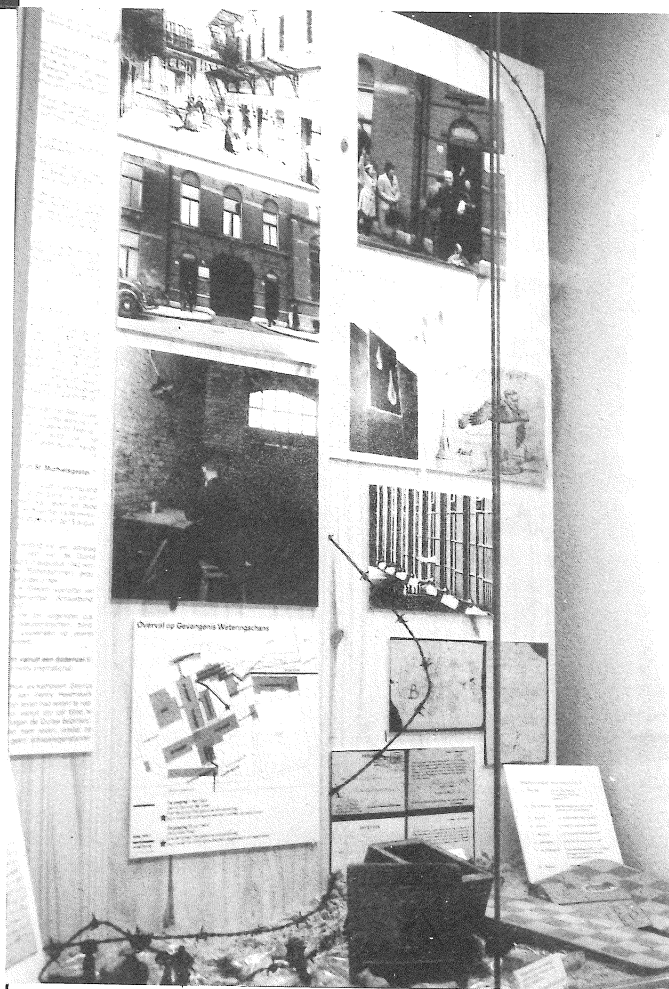
NIEUWSBRIEF

nummer 26
juli 1993
kwartaal-
uitgave
redactie:
L.C.M.
Diepstraten

Drukkerij
Van Spijk BV
Venlo
ISSN
0927-9768

Geopend
dinsdag t/m
vrijdag en
elke eerste
zaterdag van
de maand van
10.30-16 uur.

*De vitrine over de historie van het huidige MEC-onderkomen.
(Foto: Bas Beekhuizen)*

MAX EUWE-CENTRUM

POSTBUS 11513

1001 GM AMSTERDAM

MAX EUWEPLEIN 30A

Tel. 020 - 625 70 17

BESTUUR

C. Snoep, voorzitter
J.A. Haasbroek, secretaris
J.D.G. Noach, penningmeester

I. Bakker
H. Böhm
L.C.M. Diepstraten
B. Kok
J.F.M. Meijer
J.J. Piket
H. Ree
J. van Rijn

Adviseur Topschaak: J. Timman
Administrateur: J. Adema
Bibliothecaris: F.F. Verbeek
Landelijk coördinator: I.H.M. Hendriks
Schaaktechnisch medewerker: A.C.M. Sibbing
Secretariaat: E.E. Dirksen
Vrijwillige medewerkers: R. Dijk,
P.J. v.d. Horst, T. Oei,
H. Vinke.

*De inrichting van ons
MAX EUWE-CENTRUM
kwam mede tot stand dank zij de steun van:
ELECTRON BEHEER
OTTO A. ALTMANN
architect BNI
P&H GROEP
Accountants en Belastingadviseurs
PRINS BERNHARD FONDS
S.W.I.F.T.
Society for Worldwide Interbank
Financial Telecommunication
STICHTING VSB FONDS/VSB BANK*

BESTUURSMEEDEDELINGEN

"En opeens werd er geschaakt. De gehele opgekropte energie, al het verlangen naar de vrijheid werd plotseling overgedragen op het schaakspel. Er zal zelden zo intensief gespeeld zijn als in barak 68 van Westerbork."

Dit schreef J. Melkman over het schaken in het Kamp Westerbork, nadat hij eerst de naargeestige sfeer in de barak had weergegeven.

Hetzelfde geluid komen we tegen in het boek 'In Dépôt' van Philip Mechanicus (1889-1944) wanneer hij zegt dat het schrijven van zijn dagboek en het schaken hem afleiding geven en hem "de walging en banaliteit

van het leven in Kamp Westerbork doen vergeten". Het behoort tot de doelstelling van het Max Euwe-Centrum om de rijke geschakeerdheid van het schaken te presenteren.

Vandaar dat het op onze weg lag om ons bestuurslid Hans Ree te vragen het thema 'De betekenis van het schaken voor mensen die in gedwongen isolement verkeren' te behandelen.

Veel belangstellenden, waarvan enkele voor wie het onderwerp destijds wel zéér reëel was, waren op 12 mei onze gast.

De voordracht van Hans Ree zal over enige tijd, vermoedelijk in oktober, in brochurevorm verschijnen. U kunt dit te zijner tijd door overmaking van f 9,75 bestellen.

Wij hebben inmiddels aan het Verzetsmuseum in Amsterdam - op hun verzoek - meegedeeld dat wij in 1995 het thema 'Schaken in de Tweede Wereldoorlog' ter hand zullen nemen.

Over de inmiddels in het Centrum ingerichte permanente vitrine die verband houdt met het bovenstaande alsmede met de geschiedenis van het gebouw waarin wij zijn gevestigd, vindt u elders enige informatie. Het is alleszins de moeite waard om (weer) eens een bezoek aan ons Centrum te brengen. Wij zijn van mening dat het voor vele schaakliefhebbers interessant kan zijn om eens - zeg driekwart dag - bij ons door te brengen.

Daartoe zullen wij laat in het najaar proberen om diegenen die daarvoor belangstelling hebben tegen een bescheiden bijdrage het programma 'Maak eens kennis met het Max Euwe-Centrum' aan te bieden.

Het programma zal naar verwachting inhouden:

- rondleiding in ons museum en informatie o.a. over de schaakacademie, bibliotheek, schaakcomputers, enz.
- eenvoudige lunch
- simultaanséance te geven door één van de studenten van de schaakacademie.

Wanneer u dit leest heeft het 2e VSB-Schaakfestival op het Max Euweplein reeds plaatsgevonden, zijn 'de rails weer gelegd' voor de opleiding van de jeugdtroep in het seizoen 1993/1994 en de regionale cursussen in het najaar, en zijn we verder gekomen met de voorbereiding van de Internationale Conferentie van Schaakhistorici in november a.s.

U ziet: Het Max Euwe-Centrum is vol leven!
de voorzitter

Het KNSB-Bestuur weer op weg!

Met genoeg constateren wij dat onlangs een hernieuwd bestuur is aangetreden. Wij wensen het nieuwe team veel wijsheid.

Moge - waar nodig - tot uiting komen dat we 'samen op weg' zijn in schakend Nederland.

FINANCIËN

Een belangrijke gift van het Prins Bernhard Fonds stelde ons zojuist in staat om onze inrichting te completeren met een zeer doelmatige Océ-fotocopieermachine.

De Stichting MAX EUWE-CENTRUM wordt financieel ondersteund door de *Stichting VSB Fonds/VSB Bank Paardekooper & Hoffman Accountants- en Belastingadviseurs* alsmede door

Koninklijke Ahold	Getronics	Raet
AKZO	Grolsche Bierbrouwerij Nederland	Riska
Audio Sonic Nederland	Hoogovens	Robeco
AVEBE	Hudig Langeveldt	Van Rossum & Partners
Bakker Versteegh & Co.	Koninklijke PTT Nederland	Shell Nederland
BAT Nederland	KPMG Klynveld Accountants	Van Spijk Drukkerij
De Brauw Blackstone Westbroek	Lease Plan Holding	Target Leasing
BSO/Origin	Loeff Claëys Verbeke	Van der Veen & Partners
Cap Gemini Pandata	Mees en Hope	Verolme Scheepswerf Heusden
Cementbouw	Moret Ernst & Young	Wenneker/Dujardin
Coopers & Lybrand Dijker Van Dien	Nederlandse Gasunie	Wilton Fijenoord
DSM	Océ-Nederland	en 2 ondernemingen die onbekend
EPON	OHRA	wensen te blijven.
Gamma Holding	Perscombinatie	

MUSEUM

Permanente vitrine over 'het huis waarin wij wonen'

Bij de opening van ons nieuwe Centrum aan het Max Euweplein besteedde onze voorzitter C. Snoep ruime aandacht aan de geschiedenis van onze nieuwe behuizing. Hij zegde toe de herinnering aan de soms zo pijnlijke historie levend te willen houden door de inrichting van een permanente vitrine. Hierin zou tevens de aandacht worden gevestigd op de betekenis van schaken voor mensen in gevangenschap. De realisatie van dit idee vond plaats in samenhang met de lezing van Hans Ree op 12 mei (zie elders in deze Nieuwsbrief).

Kunstenaar Marjan is er in geslaagd de zo beklemmende, maar deels ook "bevrijdende" beelden op sfeervolle wijze te ordenen. Ze heeft daarbij gebruik gemaakt van eenvoudige middelen, symbolisch voor de perioden en omstandigheden die worden uitgebeeld, symbolisch ook voor de uiterst geringe hoeveelheid materiaal die nodig is om te kunnen schaken. Door verschillende personen en instanties werd materiaal voor de vitrine ter beschikking gesteld: Verzetsmuseum Amsterdam, Verzetsmuseum Friesland,

Herinneringscentrum voormalig kamp Westerbork, Gemeentearchief Amsterdam, Amnesty International, Nederlands Fotoarchief, de heer en mevrouw G. van Iersel-Kooiman, mevrouw T. IJisberg.

7e VSB Schaaktoernooi: Short geeft Amsterdamse Sportprijs aan het MEC in bruikleen

Voorzitter, penningmeester en landelijk coördinator woonden zowel opening als sluiting van het VSB-toernooi bij en mochten constateren dat een enthousiast en talrijk publiek de commentaarzaal vulde. Het deed ons bijzonder genoegen dat één van de Amsterdamse oud-cursisten met een boek beloond werd voor de beste schaaktechnische suggestie tijdens de laatste speeldag.

Op deze laatste speeldag vond ook de prijsuitreiking plaats. Nigel Short kreeg, behalve de gedeelde eerste prijs, ook de Sportprijs 1993 van de Gemeente Amsterdam (dit jaar een bronzen beeldje van de Amsterdamse kunstenaar Jos Wong). Deze onderscheiding wordt toegekend aan winnaars van "grote internationale sportevenementen".

Het MEC heeft de geste van Short in dank aanvaard. Het beeld krijgt een passende plaats in ons Centrum.

SCHAAKACADEMIE

Cursussen

In oktober a.s. zullen de schaaktechnische cursussen van het MEC hun vijfde seizoen ingaan. In de vier seizoenen sedert de start in september 1989 werden in totaal 57 schaaktechnische cursussen verzorgd: 54 in 28 verschillende plaatsen in Nederland, 3 in België (Gent). Aan deze cursussen namen 846 schakers en schaaksters deel. 37 keer werd de inleidende cursus 1400-1700 gegeven, 16 keer de vervolgcursus 1400-1700 en 4 keer de cursus 1700-1900.

Er werd één schaakcomputercursus (onderwerp de "ChessMachine") gegeven; hieraan namen 7 cursisten deel.

De cursussen worden alle geëvalueerd door middel van enquêtes direct na afloop. Aan de hand van de zo verkregen informatie wordt de inhoud van de verschillende cursussen aangepast of worden de docenten tijdens de jaarlijkse docentenbijeenkomst op de wensen of suggesties van de cursisten gewezen. Op deze manier wordt flexibel ingespeeld op recente ontwikkelingen en veranderende inzichten.

Uit de enquêtegegevens blijkt voorts duidelijk dat een overgrote meerderheid van de deelnemers het cursusgeld acceptabel of zelfs laag vindt. Ongetwijfeld heeft bij dit oordeel de kwaliteit van het gebodene een belangrijke rol gespeeld. Het lijkt ons goed dit punt nog eens onder de aandacht te brengen van mensen die overwegen een MEC-cursus te volgen.

Programma najaar 1993

In het najaar organiseert het MEC in Nederland drie schaaktechnische cursussen (één maal de vervolgcursus 1400-1700 en twee maal de cursus 1700-1900) en één schaakcomputercursus. In Antwerpen zijn, mede in het kader van 'Antwerpen Culturele hoofdstad van Europa 1993', eveneens cursussen gepland.

De gegevens van de Nederlandse cursussen luiden:

Schaaktechnische Cursussen

Volggcursussen 1400-1700

Driebergen

cursuscode: 39.03.93

Docent

T.J. de Jong, Hartingstraat 135, 3511 HV Utrecht, tel. 030-364275

Coördinator

E.C.G. de Pender, Damhertlaan 97, 3972 DC Driebergen, tel. 03438-20955

Plaats

't Hoge Licht, Klaproos 2, Driebergen, tel. 03438-15500

Data

De woensdagen 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 8/12 en 15/12, telkens van 19.30-22.30 uur

Cursussen 1700-1900

Amsterdam

cursuscode: 10.21.93.2

Docent

A.C. van der Heijden, Baljuw 48, 1412 DL Naarden, tel. 02159-50516

Coördinator

Max Euwe-Centrum

Plaats

Max Euwe-Centrum, Max Euweplein 30 A I, Amsterdam, tel. 020-6257017

Data

De woensdagen 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12 en 15/12, telkens van 19.30-22.30 uur

Rotterdam

cursuscode: 30.21.93

Docent

H.A. Happel, Planciusplantsoen 11 III, 2253 TR Voorschoten, tel. 071-765211

Coördinator

R. Dijk, Drakenstein 2, 3085 NN Rotterdam, tel. 010-4809116

Plaats

Clubgebouw SC Overschie, Rodenburgstraat 59, Rotterdam, tel. 010-4156189

Data

De woensdagen 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 8/12 en 15/12, telkens van 19.30-22.30 uur

Schaakcomputercursus

Deventer

cursuscode: C74.01.93

Docenten

I.H.M. Hendriks, Bernadottelaan 230, 2037 GX Haarlem, tel. 023-366405

C.A. van Wijgerden, Zwartewaalstraat 93, 3081 HW Rotterdam, tel. 010-4857608

Coördinator

G.A. van Es, Leeuwerik 4, 7423 CX Deventer, tel. 05700-51236

Plaats

CSG Revijs, Lebuinuslaan 1, Deventer, tel. 05700-27070

Data

De vrijdag 29/10 van 19.30-22.30 uur en de zaterdag 30/10 van 09.00-17.00 uur

Uiterste data van inschrijving

Schaaktechnische cursussen: woensdag 22 september 1993

Schaakcomputercursus Deventer: woensdag 17 oktober 1993

De cursusfolder is tijdens openingsuren (10.30-16.00 uur) aan te vragen bij het MEC, telefoon 020-6257017. In deze folder vindt u het nodige over de inhoud van de cursussen, de wijze van aanmelding, prijs, sluiting inschrijvingsdatum, etc., alsmede een inschrijvingsformulier.

Training jeugdtop

Het laatste trainingsweekend voor de selectie van onze Schaakacademie vond plaats van 7-9 mei in Amsterdam. Het derde hoofdonderwerp van dit seizoen "het strategische pionoffer" werd, als vervolg op het vierde trainingsweekend, diepgaand behandeld door Cor van Wijgerden en Vlastimil Hort. In de kloksimultaan met Hort gaven onze studenten duidelijk blijk van inzicht en begrip, omdat de meeste uitspeelstellingen door de studenten werden gewonnen.

We verbleven voor de derde maal dit seizoen in het Holiday Inn Hotel, waar we de gebruikelijke, zeer gewaardeerde gastvrijheid mochten genieten.

Een korte terugblik op drie jaar training jeugdtop lijkt hier op zijn plaats.

In april 1990 leidde onze adviseur Topschaak Jan Timman de opleiding van de Nederlandse jeugdtop in met een studiedag over zijn partijen uit de finale van de Kandidatenmatches tegen Karpov. Thans, iets meer dan drie jaar verder, heeft Jan Timman opnieuw een finale van de Kandidatenmatches achter de rug en, hoewel hij die van Short verloor, zal hij binnenkort om de FIDE-wereldtitel aantreden tegen..... opnieuw Karpov.

De groep van geselecteerde jeugdspelers, waarbij sedert september 1992 ook de Belgische jeugdkampioen behoort, heeft

- overigens niet steeds in dezelfde samenstelling- drie jaar schaakonderricht op hoog niveau genoten onder leiding van Cor van Wijgerden en Genna Sosonko (de laatste tot oktober 1992). In 15 trainingsweekenden is een scala van onderwerpen aan de orde gesteld. Bovendien werden de studenten tijdens een aantal van deze trainingsweekenden ook nog eens vergast op een diepgaande uiteenzetting van een gastgrootmeester uit de wereldtop of werden hun kennis en inzicht getoetst in een kloksimultaan. Als gastgrootmeesters zijn in de afgelopen drie jaar opgetreden: Boris Gelfand, wijlen Micheal Tal, Viswanathan Anand, Predrag Nikolic, Victor Kortchnoi en Vlastimil Hort, een indrukwekkende rij namen.

Naast de trainingsweekenden werd een tweetal afzonderlijke bijeenkomsten georganiseerd, één in het MEC over schaken en psychologie en één in Wijk aan Zee over de specifieke voorbereiding op partijen en toernooien. Hier waren we de gast van het Toernooicomit  van het Hoogovens Schaaktoernooi.

We prijzen ons gelukkig met de trainingsweekenden

een bijdrage te hebben geleverd aan de ontwikkeling van onze jeugdige studenten. Een aantal van hen leverde opvallende prestaties. We noemen met name Loek van Wely die in de afgelopen periode o.a. de titels Internationaal Mmeester en Grootmeester behaalde, Martin Martens die tot Internationaal Meester en Renate Limbach die tot Internationaal Vrouwenmeester werd benoemd. Daarnaast behaalden enkele leden van de selectie   n of twee meesterresultaten en stegen de ratinggetallen van een flink aantal studenten opmerkelijk.

Het moment is thans gekomen om met een nieuwe selectie aan de slag te gaan. De voorbereidende besprekingen zijn gestart en we stellen het zeer op prijs het overleg mede te kunnen voeren met ons nieuwe bestuurslid J. Piket (sr).

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

A04	HD 13.1/3
Lissitzin-gambiet	
Schweiz. Schach Magazin nr 5(1993) p.157-159	
A07	RE 22.2
Reti (Benoni i.d. voorhand)	
Bruno San Marco	
Schweiz. Schach Magazin nr 5(1993) p.160-161	
A87	HD 07.4
Hollands (Leningrader)	
Teun Balemans	
Schaaknieuws nr 16(1993) p.12-15	
A92	HD 02.1
Hollands	
Jerzy Konikowski	
'Pat' nr 6(1993) p.251-252	
B01	SD 01.7
Skandinavisch	
Carlo Castelfranchi	
Telescacco nr 4(1993) p.100-102	
nr 5(1993) p.136	
B06	KF 05.1
Pirc (Modern)	
Eduard Gufeld	
Europe Echecs nr 413 p.54-57	
B32	SI 32.1.7
Siciliaans ('Kalashnikov')	
Robert Bellin	
British Chess Magazine nr 5(1993) p.246-250	
B32	SI 32.1.7
Siciliaans (Labourdonnais)	
Evgeni Sveshnikov	
Sahs Baltija nr 2/3(1993) p.48-49	
B33	SI 32.1.2
Siciliaans	
Zoran Ilic	

Europe Echecs nr 411 p.54-57	
B64/65	SI 28.4
Siciliaans (Richter-Rauzer)	
Rainer Knaak	
Schach nr 4(1993) p.38-39	
B66	SI 29.2 + 11
Siciliaans (Richter-Rauzer)	
Z. Lanka	
Sahs Baltija nr 1(1993) p.13-15	
nr 2/3(1993) p.2-4	
B77	SI 18.1
Siciliaans (Draak)	
A.C. van der Tak	
Schaakschakeringen nr 284 p.49-50	
C14	FR 06.3
Frans	
Ryszard Skrobek	
'Pat' nr 6(1993) p.271-273	
C26	VG 02.8
Weens	
Ryszard Skrobek	
'Pat' nr 6(1993) p.239-242	
C36	KG 02.5
Koningsgambiet	
Redactie	
Schaakschakeringen nr 284 p.45-47	
C40	KP 09.2
Lettisch Gambiet	
Karlis Betins	
Sahs Baltija nr 1(1993) p.20-22	
nr 2/3(1993) p.14-15	
C57	KP 01.3.4
Tweepaardenspel (Ulvestadt)	
Bertrand Weegenaar	
Schaakschakeringen nr 285 p.65-67	
C68	RL 08.2
Spaans	
Redactie	
'Pat' nr 6(1993) p.253-254	
C70	RL 09.1
Spaans	
Pascal Herb	
Europe Echecs nr 409 p.58-60	
D00	QP 09.7
Lemberg tegengambiet	
Herb Hickman	
'Pat' nr 5(1993) p.199-201	
D31	SL 06.1
Marshall-gambiet	
Glenn Flear	
British Chess Magazine nr 4(1993) p.198-203	
D44	SL 07.8
Damegambiet	
Jan Ambroz	
Schweiz. Schach Magazin nr 4(1993) p.114-115	

E19	Q1 07.1
Dame-Indisch	
S. Brzózka	
'Pat' nr 6(1993) p.278-280	
E59	NI 05.1.3
Nimzoindisch	
Hans Bouwmeester	
Schaakschakeringen nr 285 p.65-67	
E91	K1 19.7
Koningsindisch	
Philipp Schlosser	
Schach nr 5(1993) p.30-31	

BOEKBESPREKINGEN

Openingen

Een jaar geleden werd in Nieuwsbrief 22 opgemerkt dat openingsboeken seizoengebonden leken. Een juiste observatie, want ook in het tweede kwartaal van dit jaar werden we overspoeld met openingsboeken. Maar liefst 19 van de 25 boeken die we de afgelopen maanden binnen kregen gaan over openingen. De Italiaanse uitgeverij SI Editrice stuurde ons 5 boekjes. Deze werken bevatten een korte inleiding en daarna volgen er zetten, partijen en bronvermeldingen. Geen tekst. Gewoon een keuze maken uit de data-base en printen maar. De keuze viel tot nu toe op de Bird-variant in het Spaans(1), de Keres- verdediging: 1. d4 d5 2. c4 Lf5(2), Caro-Kann met 4. ... Pf6(3), de Najdorf-variant in het Siciliaans met 7. ... Dc7(4) en de Sämisch-variant in het Konings-Indisch(5). Deze laatste opening staat momenteel volop in de belangstelling. Bij Batsford verscheen 'The King's Indian for the Attacking Player'(6). Een wat merkwaardige titel; alsof deze opening tot nu toe alleen gespeeld werd door remise-schuivers. Als het Konings-Indisch met zwart speelbaar is, moet het met een tempo extra wel een heel gezonde opstelling zijn. Angus Dunnington beschrijft in 'How to Play the King's Indian Attack'(7) hoe de witspeler deze opstelling kan toepassen tegen diverse zwarte openingen. Overigens moet worden opgemerkt dat de bij Batsford verschenen boeken beduidend in prijs zijn gedaald. Betaalde men anderhalf jaar geleden nog f 55,-- voor een boek van pakweg 150 pagina's, tegenwoordig is men één à twee tientjes goedkoper uit. Een mooi voorbeeld is het Batsford-boek 'Winning with the Petroff'(8) van Anatoli Karpov, in het Duits uitgegeven door Walter Rau Verlag(9). De prijs voor beide uitgaven is dezelfde. De produktieve Engelse IM Gary Lane schreef boeken over het Schots(10) en over de Loperopening: 1. e4 e5 2. Lc4(11). Deze laatste opening oogt onschuldig, maar bevat verrassend veel venijn. Voor de zwartspeler is er een nieuw boek over het Scandinavisch(12). Over

deze opening bestaat niet veel lectuur, dus het zal zijn weg naar de geïnteresseerde lezer wel vinden. Ook verscheen er bij Batsford een boek voor gevorderden over het Zaitsev-systeem in het Spaans(13) en legt het duo Keene/Levy aan de beginnende schaker uit hoe de stukken ontwikkeld moeten worden(14). Tenslotte kwam bij dezelfde uitgeverij weer een prachtig boek van John Nunn uit. 'New Ideas in the Pirc Defence'(15) is een aanvulling op het in 1989 verschenen boek 'The Complete Pirc'. Nunn vertelt in de inleiding dat er sindsdien in de main data-base van Chess-Base 6400 partijen met de Pirc-opening zijn bijgekomen. De auteur heeft tegenwoordig tot taak al deze informatie te filteren en het meest waardevolle te selecteren. Aan Nunn is zo'n karwei wel toevertrouwd. De Amerikanen John Donaldson en Jeremy Silman schreven een lijvig werk over de versnelde Draak (16). Uit het voorwoord blijkt dat de auteurs door hun opdrachtgever Cadogan Chess tot de orde werden geroepen: Anders was het boek nog dikker geworden. Bij Europa Rochade is men begonnen met een serie onder de titel 'Eröffnungsrevolver'. Het eerste deeltje behandelt de kruising tussen de Moderne Verdediging en de Caro-Kann(17). Zwart speelt dus g6 en Lg7 in combinatie met c6 en d5. Een duidelijk geval van data-base produktie: Selecteer en printen maar. Ander Duitstalig werk kwam uit Hongarije. Adorjan blijft onvoorwaardelijk in de kansen van zwart geloven. Was het vroeger nog gewoon "Zwart is OK!", tegenwoordig is Zwart zelfs "Super..."(18). In dit boekje wordt de Sveshnikov in een nieuw jasje gestoken. Actueel met ook partijen uit 1992. Als klapstuk een Amerikaanse uitgave. Hugh E. Myers, beroemd van The Myers Opening Bulletin, een vakblad voor beoefenaars van bizarre openingen, schreef in 1972 een boek over de Nimzowitsj-verdediging: 1. e4 Pc6. Nu is zijn nieuwe editie over deze opening verschenen(19). Op volstrekt serieuze toon worden de meest fantastische varianten besproken. Voor liefhebbers van dit genre schaak is het boek een must.

- (1) Gheorge Rotariu/Pietro Cimmino: '**The Bird Variation in the Ruy Lopez 1 e4 e5 2 Pf3 Pc6 3 Lb5 Pd4**' S1 Editrice Bologna 1992, 128 pag. ISBN 88-86127-09-X Prijs f 29,50
- (2) Giovanni Falchetta: '**1 d4 d5 2 c4 Lf5 Keres Defence**' S1 Editrice Bologna 1992, 128 pag. ISBN 88-86127-07-3 Prijs f 29,50
- (3) Sergio Curtacci: '**Caro-Kann Defence Knight Variation 4...Pf6**' S1 Editrice Bologna 1992, 96 pag. ISBN 88-86127-06-5 Prijs f 26,50
- (4) Sergio Curtacci: '**Sicilian Defence Najdorf Variation 7...Dc7**' S1 Editrice Bologna 1993, 94 pag. ISBN 88-86127-08-1 Prijs f 26,50
- (5) Maurizio Tirabassi/Giovanni Falchetta/Sergio

- Curtacci: '**King's Indian Defence Sämisch Variation**' S1 Editrice Bologna 1992, 224 pag. ISBN 88-86127-01-4 Prijs f 32,50
- (6) Graham Burgess: '**The King's Indian for the Attacking Player**' Batsford Ltd London 1993, 178 pag. ISBN 0-7134-7112-3 Prijs f 43,--
- (7) Angus Dunnington: '**How to Play the King's Indian Attack**' Batsford Ltd London 1993, 136 pag. ISBN 0-7134-6989-7 Prijs f 36,40
- (8) Anatoly Karpov: '**Winning with the Petroff**' Batsford Ltd London 1993, 114 pag. ISBN 0-7134-6799-1 Prijs f 36,40
- (9) Anatoli Karpow: '**Siegen mit Russisch**' Walter Rau Verlag Düsseldorf 1993, 88 pag. ISBN 3-7919-0481-7 Prijs f 36,40
- (10) Gary Lane: '**Winning With the Scotch**' Batsford Ltd London 1993, 144 pag. ISBN 0-7134-7211-1 Prijs f 45,--
- (11) Gary Lane: '**Winning with the Bishop's Opening**' Batsford Ltd London 1993, 152 pag. ISBN 0-7134-7113-1 Prijs f 43,--
- (12) Ron Hartman/Shawn Taulbut: '**Winning with the Scandanavian**' Batsford Ltd London 1993, 146 pag. ISBN 0-7134-5759-7 Prijs f 43,--
- (13) Anatoly Bikhovsky: '**The Closed Spanish, Karpov/Zaitsev Systems**' Batsford Ltd London 1993, 142 pag. ISBN 0-7134-6867-X Prijs f 33,60
- (14) Raymond Keene/David Levy: '**How to Play the Opening in Chess**' Batsford Ltd London 1993, 162 pag. ISBN 0-7134-7115-8 Prijs f 33,60
- (15) John Nunn: '**New Ideas in the Pirc Defence**' Batsford Ltd London 1993 144 pag. ISBN 0-7134-7237-5 Prijs f 38,05
- (16) John Donaldson/Jeremy Silman: '**Accelerated Dragons**' Cadogan Chess London 1993, 226 pag. ISBN 1-85744-011-0 Prijs f 45,--
- (17) Norbert Heymann: '**Caro-Kann; Moderne Vertheidigung: 1.e4 g6**' Rochade Europa Maintal 1993, 64 pag. ISBN 3-920748-08-5 Prijs f 14,60
- (18) András Adorján/Tamás Horváth: '**Schwarz ist Super....in Sizilianisch Sweschnikow**' Black is OK Books Budapest 1993, 154 pag. ISBN 963 04 2653 6 Prijs f 29,50
- (19) Hugh E. Myers: '**Nimzovich Defense to 1.e4**' Caissa Editions Yorklyn 1993, 172 pag. ISBN 0-939433-11-7 Prijs f 35,95.

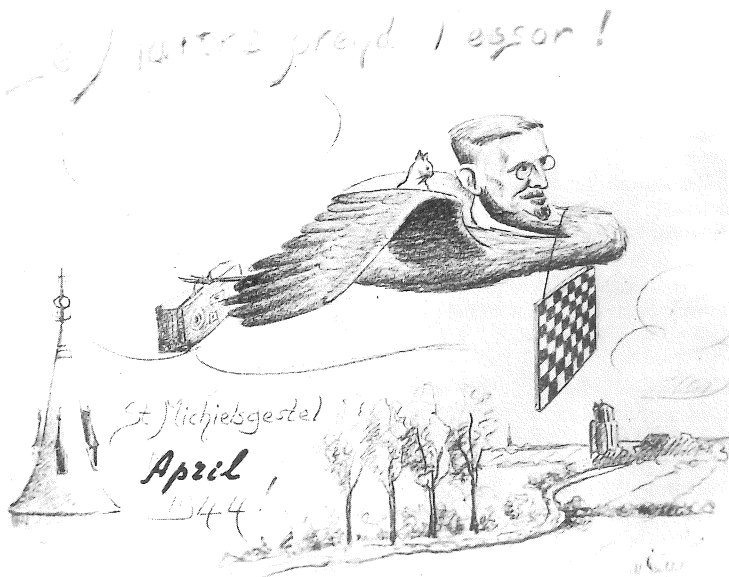
Diversen

De methode Brunia/Van Wijgerden is onderhand in Nederland een begrip. Derhalve kan worden volstaan met de opmerking dat "Stap 5" nu ook in boekvorm verschenen is(20). A.J. Gillam schreef eind 70-er jaren drie boekjes voor beginners. Twee daarvan zijn onder de titels "Combinaties" en "Matstellingen" in het Nederlands uitgebracht. Nu pas - 15 jaar later - is het

Deze Nieuwsbrief is een uitgave die bestemd is voor de donateurs van het Max Euwe-Centrum. U kunt de Nieuwsbrief regelmatig ontvangen door donateur te worden van de Stichting Max Euwe-Centrum, door een bedrag van min. f 20,- per kalenderjaar (meer mag ook) over te maken op Postbankrekeningnummer 5401670 t.n.v. Stichting Max Euwe-Centrum te Amsterdam. Of door te bellen: 020-6257017 waarbij u advies omtrent betaling moogt verwachten. Opmerkingen of kritiek op de inhoud van de Nieuwsbrief zal gaarne worden aanvaard als dat de kwaliteit kan verbeteren.

vierde en laatste deel uit deze serie verschenen(21). Het gaat over openingsvallen. Iets heel anders is de materiaalverhouding van een dame tegen twee torens. Verlag für Schachtheorie bracht een boek over dit onderwerp uit met voorbeelden uit het middenspel en eindspel(22). Bij Cadogan Chess is het beroemde boek van Averbach - in Nederland bekend als: "Wat iedere schaker van het eindspel moet weten" - weer herdrukt(23). Jan van Reek voltooide zijn 'Chessmen in the endgame study'. In part 4-7 staan de koning, dame, pion en diverse stukken centraal(24). Internationaal grootmeester en wereldreiziger Julian Hodgson verzamelde 200 partijstellingen, waar door een combinatie winst of remise afgedwongen kan worden(25). Hodgson zegt in zijn voorwoord dat het boekje van pas kan komen wanneer je de trein of het vliegtuig gemist hebt. Maar ook in de trein of in het vliegtuig is het geschikte lektuur.

- (20) Rob Brunia/Cor van Wijgerden: '**Lekker Schaken, Stap 5**' Tirion Baarn 1993, 120 pag. ISBN 90-5121-364-6 Prijs f 16,90
 (21) A J (Tony) Gillam: '**Your First Chess Games**' Batsford Ltd London 1993, 126 pag. ISBN 0-7134-7148-4 Prijs f 28,30
 (22) Jürgen Federau/Andreas Bachmann/Rainer Seidel: '**Dame gegen zwei Türme in Mittelspiel und Endspiel**' Verlag für Schachtheorie Berlin 1993, 136 pag. ISBN 3-9801442-9-1 Prijs f 40,60
 (23) Yuri Averbakh: '**Chess Endings: Essential Knowledge**' Cadogan Chess London 1993, 108 pag. ISBN 1-85744-022-6 Prijs f 28,30
 (24) Jan van Reek: '**Chessmen in the Endgame Study, Part 4-7**' ARVES Margraten 1993, 142 pag. ISBN 90-72939-15-8 Prijs f 36,-
 (25) Julian Hodgson: '**Chess Travellers Quiz Book**' Cadogan Chess London 1993, 126 pag. ISBN 1-85744-030-7 Prijs f 28,30
 (NB: Genoemde prijzen zijn richtprijzen).

Gijzelaar in St. Michielsgestel

Na een aanslag op een trein van de Duitse Wehrmacht werden in augustus 1942 veel Rotterdammers gegijzeld. Onder hen bevond zich ook mr. G.C.A. Oskam (van 1928-1932 voorzitter van de Nederlandse Schaakbond). Hij steunde zijn lotgenoten o.a. met blindspel en voordrachten over het schaken en tal van andere onderwerpen.